

Anneke van Wijngaarden (eindredactie)

In kindertaal verteld

teksten en verwerkingen
bij het A-jaar

NARRATIO

in samenwerking met Stichting Kinderdienst

Inleiding

Terwijl de volwassenen hun dienst vervolgen, gaan de kinderen naar hun eigen woorddienst om daar in hun eigen taal, op hun eigen niveau het zelfde bijbelverhaal te horen en dat op speelse wijze verwerken.*

Dit boek biedt voor iedere zondag in het komende A-jaar: een korte evangelietoelichting, een prentenboek of kinderbijbelsuggestie, soms een leestekstje voor de **kleintjes**, een navertelling voor de **grotere kinderen**, voor beiden een creatieve verwerking (al dan niet met werkblad) en een liedverwijzing naar *Geroepen om te zingen* of een andere bekende liedbundel.

Een werkboek voor wie deze 'beperkte selectie uit Bonnefooi (zie pag. 215)' zelf creatief kan inpassen in de uitwerking voor de kinderwoorddienst of gezinsviering. Deze uitgave is speciaal bestemd voor kinderdiensten die slechts een korte tijd (maximaal 15 minuten) ter beschikking hebben of zij die niet elke week met de kinderen 'apart gaan' naar kinderwoorddienst of gezinsviering.

De evangelielezingen sluiten meestal aan bij het Directorium van de Nationale Raad voor de Liturgie, omdat niet altijd de 'definitieve' lezingen hiervan tijdig bekend zijn.

Anneke van Wijngaarden (redactie)

Met dank aan de (bij de verschillende delen ook genoemde) auteurs:

Wim Barnard - Jacquélien Bos - Ria den Braber - Lien Dreef - Jan Willem Drost - Hildegard Faber - Joke Goedbloed - Annemarie Hagoort - Crina van Hemsbergen - Dullyna van den Herik - Mieke Kok - Greet de Lange - Lise Miedema - Gerrit van den Nieuwendijk - Rebecca Onderstal - Hannie Steensma - Annemieke Verwaal - Geertje de Vries - Hillie van der Weg - Bertram Westera - Anneke van Wijngaarden - Anna Zegwaard

**Aanvullende informatie, zoals samenvattingen van een aantal genoemde prentenboeken bij Samenlezen en inhoud van de CD's Geroepen om te zingen, is voor kinderdienstleiding te vinden op www.kinderdienst.nl bij Kindertaal (A).*

In specifieke gevallen wordt in de tekst verwezen naar 'website'.

Bonnefooi

Om de leiding van kinder(woord)diensten teksten en verwerkingen in handen te geven die passen bij het driejaarlijkse leesrooster van evangelielezingen, maakt een (theologisch en didactisch) deskundige redactie van Stichting Kinderdienst, een ruime hoeveelheid materiaal waar de leiding wekelijks een keuze uit kan maken.

Een keuze bepaald door:

- *de kinderen, wat zij 'aan kunnen', wat zij met plezier horen en doen;
- *de samenstelling qua niveau en leeftijd van de groep(en);
- *de herkenbaarheid van het materiaal bij leiding en parochie.

Zo wordt het algemene aanbod bij de lezing van de zondag, een persoonlijke keuze voor de eigen parochiekinderen.

Bonnefooi geeft voor iedere zondag een bijbelse toelichting, suggestie bij het verlaten of terugkomen in de kerkzaal, korte startteksten, liedjes, sleutelverhalen, bijbelse navertellingen, gebeden, verwerkingen, werkbladen en ook tips voor leiding of kinderen; en dat voor drie leeftijdsgroepen 3/5, 5/8 en 9/12 jaar. Materiaal om voor te bereiden tot een eigen kinderdienst.

Deze uitgave bestaat uit een selectie van dit aanbod, afgestemd op leiding die niet wekelijks met kinderen of slechts een korte tijd, een eigen bijeenkomst moet voorbereiden.

Wie uit een groter aanbod wil kiezen dan de selectie die in dit boek staat, kan terecht in het driemaal per jaar verschijnende werk *Bonnefooi*, totaal zo'n 500 pagina's werkmateriaal. Koop eerst eens een los nummer en probeer het een periode, om zelf te ervaren dat je uit het ruime aanbod van *Bonnefooi*, je eigen keuze kan maken, die bij jou én de kinderen past!

Ten slotte is *Bonnefooi* ook heel betaalbaar. Een jaarabonnement kost € 37,50, maar wil je voor andere kinder(woord)dienstleiding ook een abonnement, dan kost dat tweede en ieder volgend abonnement nog slechts € 21,00 per jaar!

redactie *Bonnefooi*,
bestuur Stichting Kinderdienst

** Meer informatie is te vinden op www.kinderdienst.nl*

Bonnefooi is een uitgave van Stichting Kinderdienst en wordt gemaakt en verkocht via uitgeverij NARRATIO, Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem 0183 628188.

Inhoud

Inleiding		3
Bonnefooi		4
Adventsproject		7
Projectliederen		8
1e advent	<i>Matteüs 24, 32-44</i>	10
2e advent	<i>Matteüs 3, 1-12</i>	14
3e advent	<i>Matteüs 11, 2-11</i>	20
4e advent	<i>Matteüs 1, 18-25</i>	24
Kerstmis	<i>Johannes 1, 1-18</i>	28
Feest van de Heilige Familie	<i>Matteüs 2, 13-15. 19-23</i>	32
Openbaring van de Heer	<i>Matteüs 2, 1-12</i>	36
Doop van de Heer	<i>Matteüs 3, 13-17</i>	40
2e zondag door het jaar	<i>Johannes 1, 29-34</i>	44
3e zondag door het jaar	<i>Matteüs 4, 12-23</i>	48
4e zondag door het jaar	<i>Matteüs 5, 1-12a</i>	52
5e zondag door het jaar	<i>Matteüs 5, 13-16</i>	56
Beschrijving Veertigdagentijdproject		60
1e zondag Veertigdagentijd	<i>Matteüs 4, 1-11</i>	60
2e zondag Veertigdagentijd	<i>Matteüs 17, 1-9</i>	64
3e zondag Veertigdagentijd	<i>Johannes 4, 5-42</i>	68
4e zondag Veertigdagentijd	<i>Johannes 9, 1-41</i>	72
5e zondag Veertigdagentijd	<i>Johannes 11, 1-45</i>	76
6e zondag Veertigdagentijd - Palmzondag	<i>Matteüs 21, 1-11</i>	80
Pasen	<i>Johannes 20, 1-19</i>	84
Tellen naar Pinksteren		84, 87
2e zondag van Pasen	<i>Johannes 20, 19-31</i>	88
3e zondag van Pasen	<i>Lucas 24, 13-35</i>	92
4e zondag van Pasen	<i>Johannes 10, 1-10</i>	96
5e zondag van Pasen	<i>Johannes 14, 1-12</i>	100
6e zondag van Pasen	<i>Johannes 14, 15-21</i>	104
7e zondag van Pasen	<i>Johannes 17, 1-11a</i>	108
Pinksteren	<i>Johannes 20, 19-23</i>	110

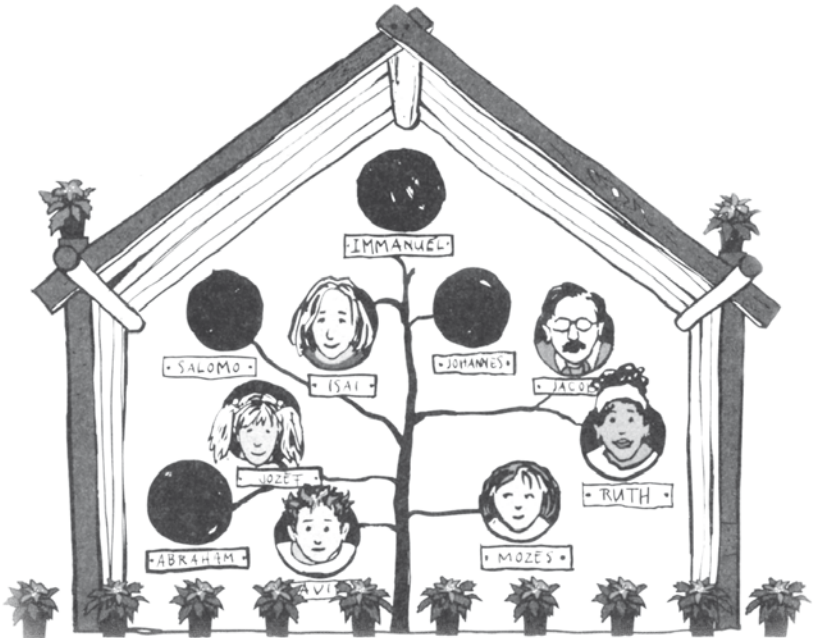
Heilige Drie-Eenheid	<i>Johannes 3, 16-18</i>	112
1e zondag na Trinitatis (prot)	<i>Matteüs 6, 24-31</i>	116
Sacramentsdag (rk)	<i>Johannes 6, 51-58</i>	116
=10e zondag door het jaar (rk)	<i>Matteüs 9, 9-13</i>	118
11e zondag door het jaar	<i>Matteüs 9, 36 - 10,8</i>	122
12e zondag door het jaar	<i>Matteüs 10, 26-33</i>	126
13e zondag door het jaar	<i>Matteüs 10, 37-42</i>	130
Petrus en Paulus	<i>Matteüs 16, 13-20</i>	134
15e zondag door het jaar	<i>Matteüs 13, 1-(9) 23</i>	136
16e zondag door het jaar	<i>Matteüs 13, 24-(30) 43</i>	140
17e zondag door het jaar	<i>Matteüs 13, 44-52</i>	144
18e zondag door het jaar	<i>Matteüs 14, 13-21</i>	146
19e zondag door het jaar	<i>Matteüs 14, 22-33</i>	150
20e zondag door het jaar	<i>Matteüs 15, 21-28</i>	152
21e zondag door het jaar	<i>Matteüs 16, 13-20</i>	154
22e zondag door het jaar	<i>Matteüs 16, 21-27</i>	154
23e zondag door het jaar	<i>Matteüs 18, 15-20</i>	156
24e zondag door het jaar	<i>Matteüs 18, 21-35</i>	160
25e zondag door het jaar	<i>Matteüs 20, 1-16a</i>	164
26e zondag door het jaar	<i>Matteüs, 21, 28-32</i>	168
27e zondag door het jaar	<i>Matteüs, 21, 33-43</i>	172
28e zondag door het jaar	<i>Matteüs 22, 1-14</i>	176
29e zondag door het jaar	<i>Matteüs, 22, 15-21</i>	180
30e zondag door het jaar	<i>Matteüs, 22, 34-40</i>	184
31e zondag door het jaar	<i>Matteüs, 23, 1-12</i>	186
Gedachtenis van alle gelovigen	<i>Lucas 23, 44-46 50 52-53; 24, 1</i>	188
32e zondag door het jaar	<i>Matteüs 25, 1-13</i>	192
33e zondag door het jaar	<i>Matteüs 25, 14-30</i>	194
Christus Koning	<i>Matteüs 24, 14-35</i>	198

mini-CD - kaarsenlied en themalied

omslag

God met ons

In de adventstijd wordt aan de hand van een wekelijks thema een plek gebouwd, waar de Messias geboren wordt. Hierbij worden evangelieverhalen verteld met een verwijzing naar woorden van de profeet Jesaja. Via de thema's 'Opnieuw gebruikt' (aansluitend bij de oproep zwaarden tot ploegscharen om te smeden), 'Samen sterker' (over familie en stamboom), 'Dromen van toekomst' (over een steppe die bloeit) en 'Namen' (over de naam van de Messias, die Immanuel zal zijn), komen we aan bij Kerst, waar 'God met ons' centraal staat. De opbouw van de geboorteplek en de thema's worden (eventueel) ook zichtbaar op het liturgisch centrum, wat iedere zondag wordt uitgelegd. Achterin is een mini-cd meegeplakt met het kaarsen- en het themalied.

Opnieuw gebruikt

Uit de Bijbel *Matteüs 24, 37-44 (naar Jesaja 2, 1-5)*

In het evangelie heeft Matteüs het over de komst van de Zoon des mensen, dé Mens. Niet iedereen zal Hem opmerken, en de één zal Hem aannemen en de ander zal Hem negeren, maar "Hij zal er zijn voordat je het weet, als een dief in de nacht". Het is een oproep om waakzaam te zijn, want de laatste dagen is niet het einde van alles, maar het begin van iets totaal anders.

Wim Barnard

In de kerk

Er liggen kapotgeslagen sinaasappelkistjes of afvalhout op een hoop voor in de kerk Er ligt een hamer naast. Stemmenspel aan het begin van de dienst voor het aansteken van de eerste adventskaars (om beurten wordt een regel gelezen).

Zie je die puinhoop?
Wat een bende hebben ze ervan gemaakt.
Niets is meer heilig tegenwoordig.
Alles is kapotgeslagen
We hebben geen normen en waarden meer
Iedereen doet maar
Waar moet dat heen?
In wat voor wereld leven we eigenlijk?
Iedereen denkt alleen aan zichzelf:
Ikke, ikke en de rest kan stikken
Ik ben bang dat het nooit meer goed komt

Steek de adventskaars met een kleine kaars vanaf de Paaskaars aan. Zing daarbij de eerste strofe van het lied 'Licht in het donker' vlam van de hoop. De melodie staat compleet afgedrukt voorin op pagina 8.

Zeg na het aansteken van de eerste adventskaars:

Ik zie een lichtpuntje
Hoop doet leven
Bekijk het eens van de andere kant
Blijf niet zitten waar je zit

Een betere wereld begint bij jezelf
Waar wacht je op? Er is zoveel te doen!
Kom, steek de handen eens uit de mouwen
Laten we er iets goeds van maken
Die hamer kunnen we goed gebruiken

Zing vervolgens het couplet dat bij deze zondag hoort van het themalied 'Verbondenheid'. De melodie staat op pagina 9.

De kinderen gaan naar de nevendienst en nemen de troep en de hamer mee.
De komende week wordt een afdak getimmerd van het afvalhout.

Anneke van Wijngaarden

Klein

Samenkijken Prentenboek 'De dag na de Storm', van Nick Butterworth
Kluitman.

Zingen

Steek de eerste van de vier adventskaarsen aan en zing het eerste couplet van het adventsliedje 'Steek één kaarsje aan'

uit: voor Kerst om met kleuters te zingen Westhill, melodie website.

Gesprek

Praten over de wind. Samen de wind laten horen, zacht, harder en ook storm. Wat zie je als het hard waait? De wind zelf kun je niet zien, maar wel voelen. Je ziet dingen bewegen door de wind: takken en bladeren van bomen. Blaadjes waaien van de bomen en struiken; stukjes papier waaien door de lucht, vlaggen gaan wapperen. Je kunt zelf ook wind maken: met je adem blazen op je hand. Wind kan soms ook kapotmaken. Dan is er daarna veel op te ruimen. Soms gaan kinderen wel spelen met afgewaaide takken. Grote jongens kunnen hutten maken van planken en gevonden takken na de storm.

Activiteit

Nodig: stroken aluminiumfolie, touw, voor elke kind een bamboestokje (tuincentrum), repen crêpepapier van ongeveer vijftig centimeter.

Voor samen:

Knip van tevoren lange stroken aluminiumfolie. Bind aan alle stroken een touwtje. Bind daarna elke strook met het touwtje aan een lijn die in de ruimte is gespannen. Met z'n allen blazen de kinderen nu tegen de stroken. De stroken bewegen, omdat de kinderen wind maken. Als je goed luistert, maken ze ook geluid.

Dromen van toekomst

Uit de bijbel *Matteüs 11, 2-11 (naar Jesaja 35, 1-10)*

Johannes zat in de gevangenis en kreeg het gevoel dat de doorbraak van de aangekondigde Messias op zich liet wachten. Vandaar dat hij vanuit de gevangenis zijn leerlingen dringend aan Jezus laat vragen: "Bent U het of moeten we een ander verwachten?" En Jezus laat de leerlingen van Johannes terugmelden wat hun eigen ogen gezien hebben. En ze kunnen niet anders melden dan dat de profetie van Jesaja verwerkelijk wordt: lamgeslagenen helpt Hij op de been; verdoofden geeft Hij gehoor; verblinden opent Hij de ogen; en Hij roept mensen tot leven, die meer dood dan levend waren. Die nieuwe werkelijkheid is ook voor Johannes onverwacht. Het is zó anders dan het grote spektakel dat hij meende te mogen verwachten.

Wim Barnard

In de kerk

Laat een van de kinderen de derde adventskaars in de kerk aansteken en zing daarna de eerste, tweede en derde strofe van het lied 'Licht in het donker'. De melodie staat compleet afgedrukt op pagina 8.

1. Licht in het donker, vlam van de hoop
2. Vuur van de vrijheid, licht van de zon
3. Licht in mijn ogen, kleur van de dag

Zet daarna onder het afdak op het liturgisch centrum kleine plantjes neer, bv. kerststerretjes. Die plantjes kunnen later aan de gemeente worden meegegeven, naar zieken gebracht worden of andere mensen die dat nodig hebben. Laat de kinderen daarbij helpen.

Laat een van de kinderen de volgende tekst voorlezen:

Laat verborgen leven groeien.
Zaadjes worden uitgestrooid
tot de wereld is voltooid
Voor wie naar die dag verlangen
naar dat hemels vergezicht,
komt Gods liefde onbevangen
uit het duister aan het licht.

Anneke van Wijngaarden

Klein

Samenkijken

'Tillie en de muur'

Een prentenboek van Leo Lionni, Ankh-Hermes.

Zingen

Steek drie kaarsen aan en zing het derde couplet van het adventsliedje, de melodie staat op de website.

Steek drie kaarsen aan.

Helder is hun schijn.

't Duurt nu nog een poosje.

Dan zal 't Kerstfeest zijn.

Spel

Groen is gras, groen is gras
onder mijne voeten.

'k heb verloren m'n beste vriend,
waar zal ik hem zoeken?

Hé daar, plaats gemaakt voor die jonge dame!

en de koekoek op het dak
zingt een lied op zijn gemak.

O, mijn lieve Augustijn,
deze dame zal het zijn!

Eén kind loopt aan de buitenkant om de kring. Bij 'plaats gemaakt' schiet hij tussen twee kinderen de kring in en aan de andere kant er weer uit. Bij 'deze' (dame of heer) wordt een kind aangetikt dat hand in hand met de eerste tikker om de kring gaat lopen. Hoe langer de slinger wordt, hoe moeilijker om precies bij 'deze' de volgende aan te tikken.

In dit spel gaan we op zoek naar iets of iemand. Soms ben je iets kwijt of je zoekt iemand die zich verstopt heeft. Vertel eens: ga je dan net zo lang door totdat je het gevonden hebt? Of stop je ermee als het niet snel lukt? Je kunt ook een alternatief spel spelen met een kleine groep: verstop een voorwerp in het lokaal. Kinderen gaan zoeken op aanwijzingen als: nee, daar niet! En: Ja, zo ga je goed! Enz.

Activiteit

We gaan verder met het knutselwerkje voor het kerstfeest waar we vorige week aan begonnen zijn.

Lien Dreef, Ria den Braber